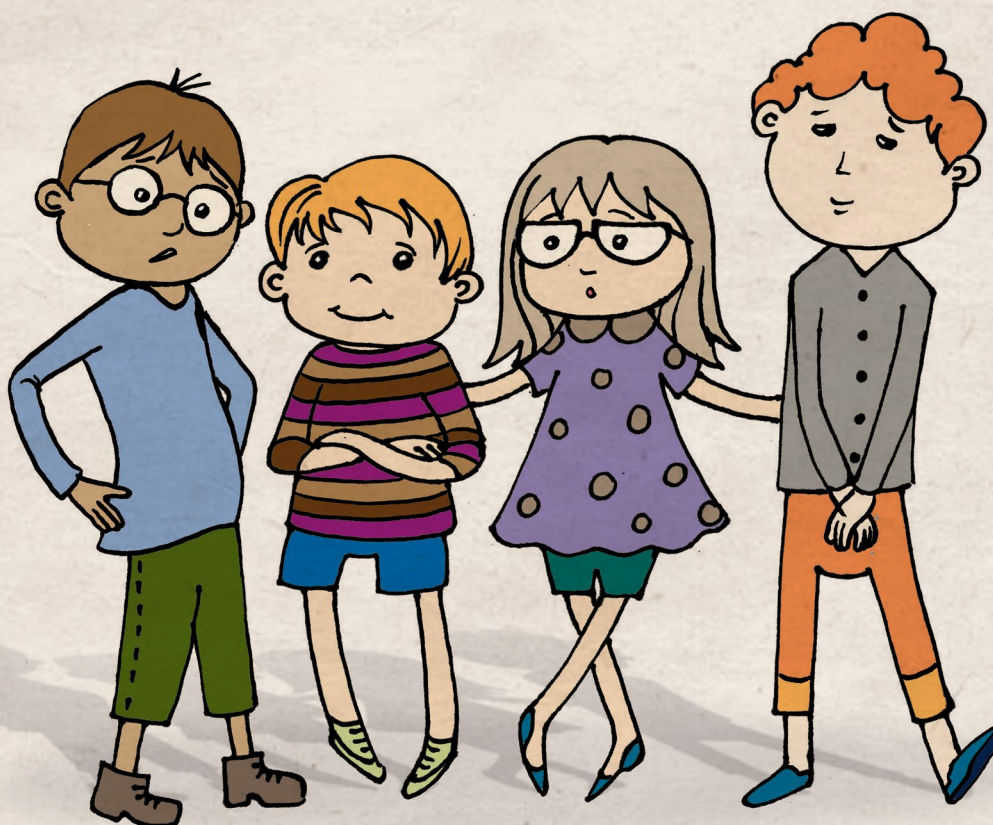

A SOKFÉLESEG OKÉ

AUTISTA AZ OSZTÁLYTÁRSAM

Munkafüzet 6-12 éves gyerekek számára

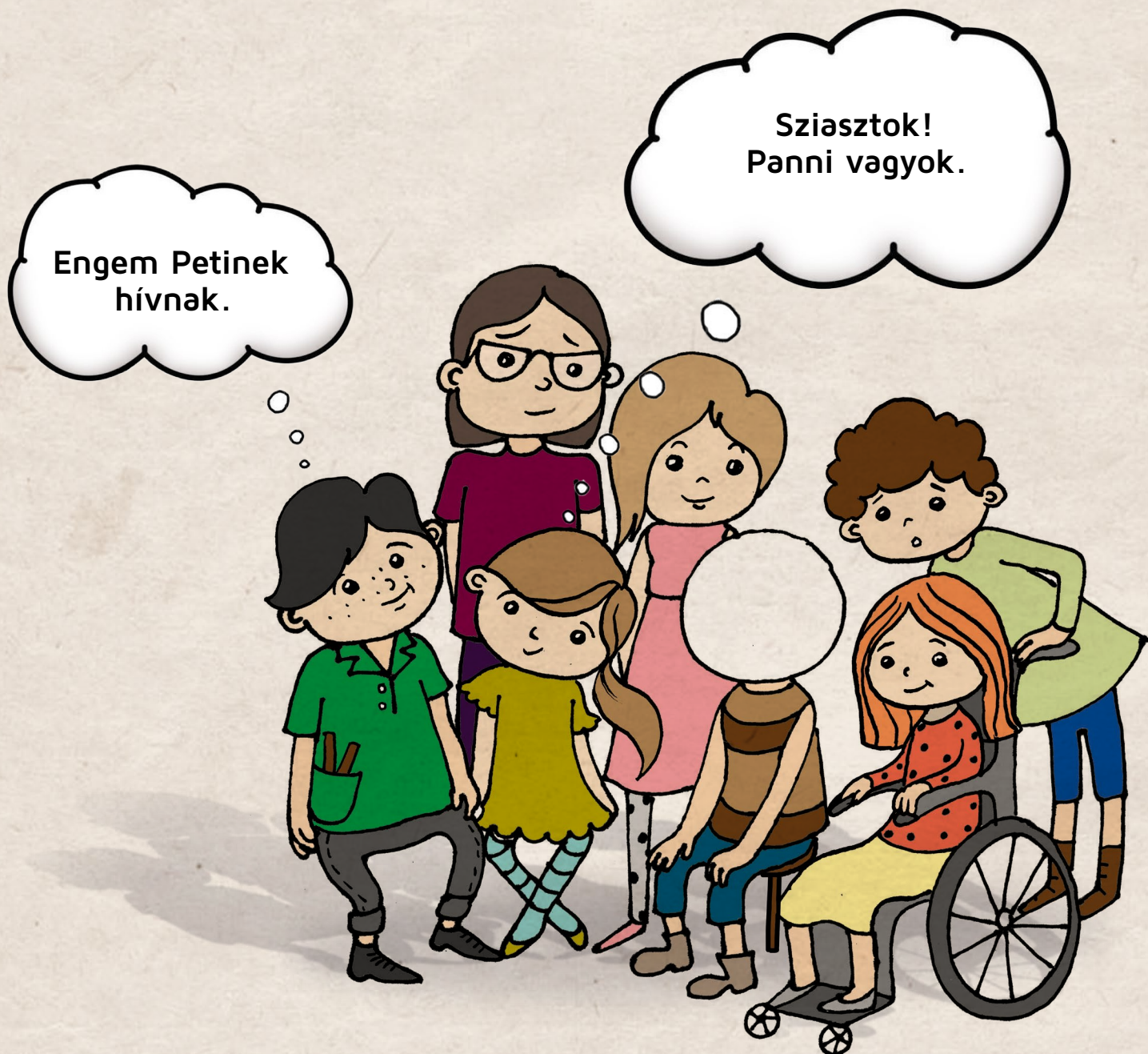
ISBN 978-615-80258-1-2

A sokféleség oké
alcím: Autista az osztálytársam
Munkafüzet 6-12 éves gyerekek számára
A Nemzetközi Cseperedő Alapítvány Kiadványa

© Nemzetközi Cseperedő Alapítvány 2015

Szerzők: Havasi Ágnes, Szabó Tünde, Simó Judit
Illusztráció: Somos Zsuzsa
Nyomdai munkák: Digitalpress nyomda
Köszönjük Major Évának, Sajó Eszternek, Tóth Tímeának és Várnai Zsuzsának,
hogy észrevételeikkel és ötleteikkel segítették a munkánkat.

A SOKFÉLESEG OKÉ
Autista az osztálytársam

**Meghívunk légy a vendégünk!
Rajzold be magad közénk!**

Mi a neved, hogy szólíthatunk?

.....

Én vagyok a legalacsonyabb az osztályban. Szeretem és ügyes vagyok tesi órán és jó vagyok matekból, de az olvasás nehezen megy. Félek a pókoktól és a sötétől.

Szeplős az arcom. Szeretek olvasni, és gitározni. A fiúk között nem én vagyok a legerősebb. Szeretek rollerezni. Van egy kutyám, a testvéremnek pedig egy cicája.

Nem vagyunk egyformák!

És Te?

Ezekben ügyes vagyok - karikázd be!

barátokkal játszani
barátokkal beszélgetni
segíteni másoknak
olvasás
síelés
szánkózás
úszás
rendrakás

rajzolás
festés
matek
ének
kertészkedés
tánc
futás
mesélés

kirándulás
barkácsolás
kézműveskedés
szereplés mások előtt
gondoskodás az állatokról
társasjátékok
számítógépes játékok
titoktartás

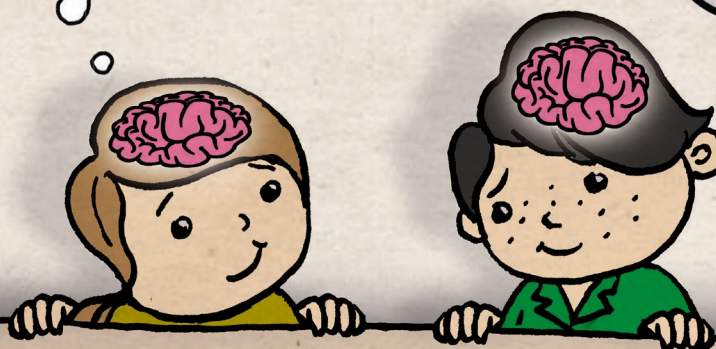
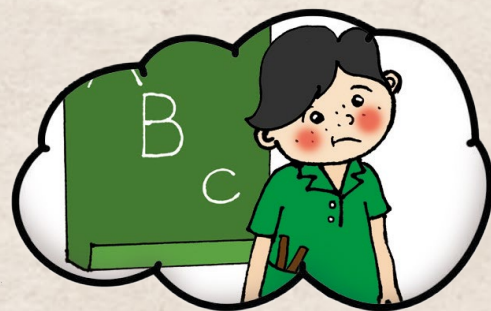
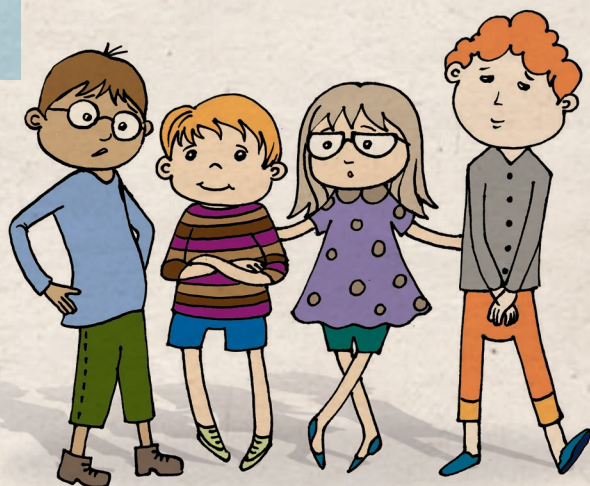
Ezekben nem vagyok nagyon ügyes - karikázd be!

barátokkal játszani
barátokkal beszélgetni
segíteni másoknak
olvasás
síelés
szánkózás
úszás
rendrakás

rajzolás
festés
matek
ének
kertészkedés
tánc
futás
mesélés

kirándulás
barkácsolás
kézműveskedés
szereplés mások előtt
gondoskodás az állatokról
társasjátékok
számítógépes játékok
titoktartás

A különbségek néha látszanak, néha nem

**Sokan félünk is valamitől, ez például
nem látszik, mert az agyunkban történik**

Kitalálod mitől fél Panni és Peti?

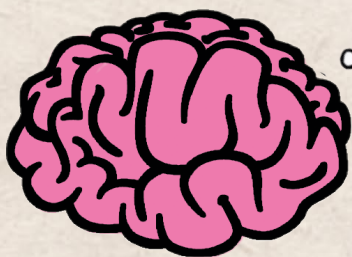
Te is félsz valamitől? Rajzold le!

Vajon a padtársad kitalálja mitől félsz? Mutasd meg neki a rajzod!

Ha különbözőek vagyunk,
különbözőképpen értjük meg a világot?

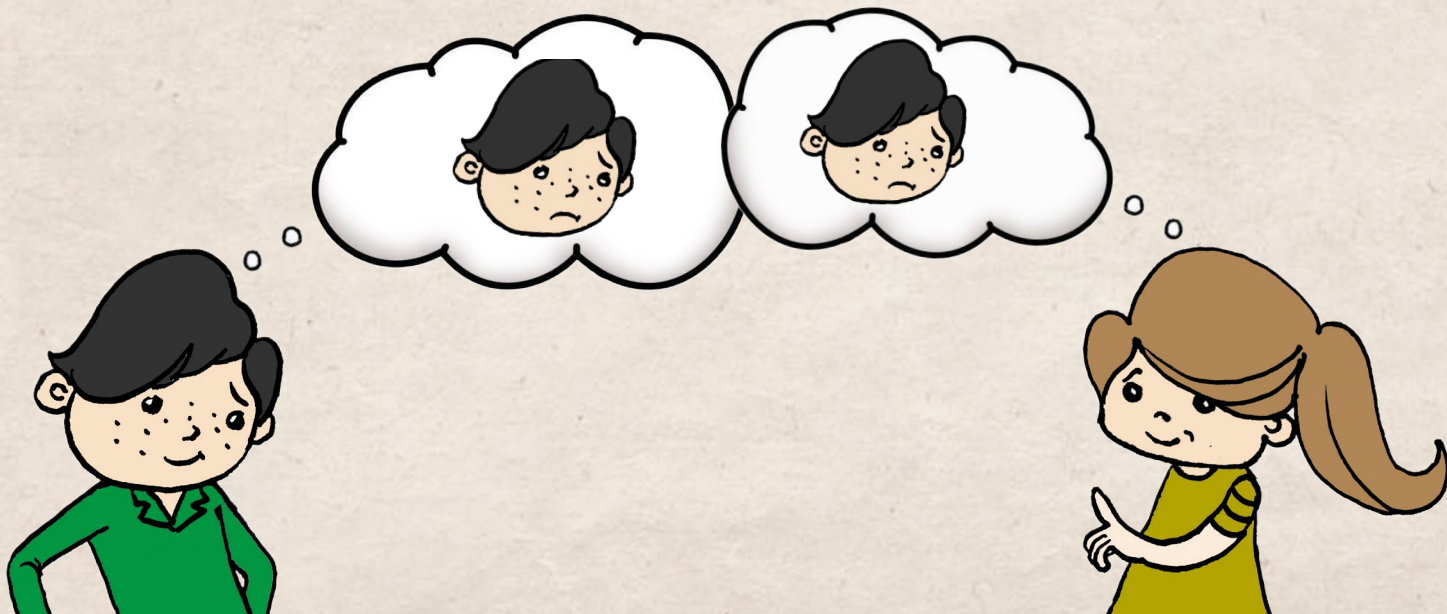
A matek, írás, olvasás megtanulásában is a gondolkodásunk segít

Sokszor úgy tanulunk meg dolgokat, hogy más emberek elmondják a gondolataikat

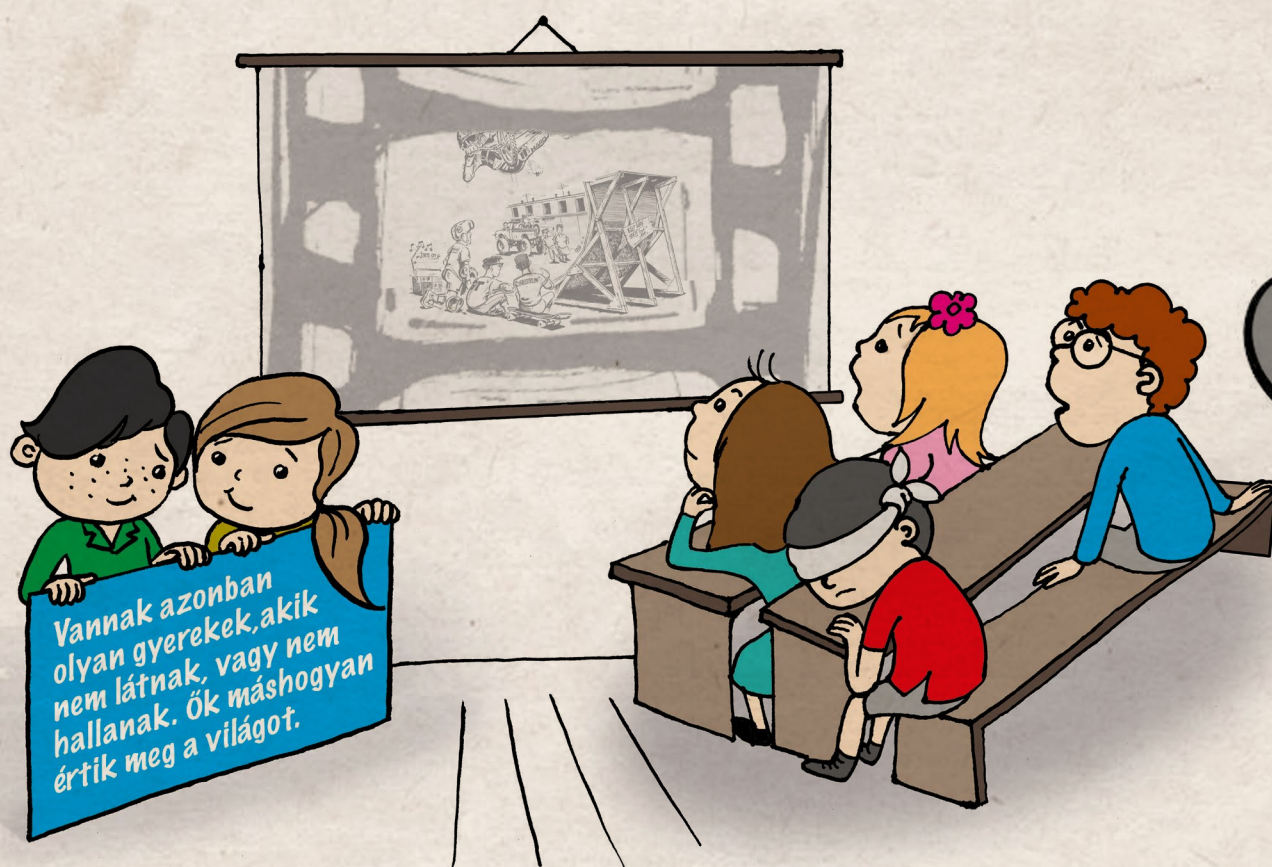
A másik ember gondolatait, érzéseit, vágyait sokszor ki is tudjuk találni ezt ebben a könyvben úgy hívjuk, hogy

6. ÉRZÉK

Szerinted ez mikor
okozhat gondokat?

Mit gondolsz hogyan lehet akkor
is éppen olyan ügyes valaki,
ha valami nem működik rendesen?

**Sok mesében találkozhattál már olyan szereplőkkel,
akik valamiben mások voltak, mint a többiek.
Vajon kitalálod-e, kire gondoltunk?**

**Kicsit feledékeny vagyok,
elég rossz a memóriám,
de imádok a tengerben
úszkálni**

**Nem tudok
beszélni, de a bányában
én is keményen dolgozom**

**Egyik uszonyom
nem fejlődött ki rendesen
és kíváncsiságom miatt
egy fogorvos akváriumába
kerültem**

**Kicsit butuska vagyok, a Pagonyban
viszont sok jó barátom van**

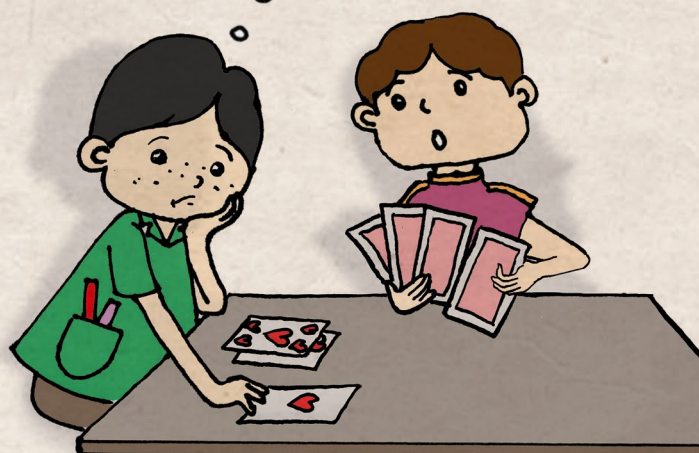
**Kicsi növésű vagyok,
sokat aggodalmaskodom,
de Fülesek mindig
számíthatnak rám**

**Sajnos csak egy fejjel születtem,
de arany szívem van**

Rajzold le közülük a kedvenced!

Nekem a bátyám autista.
Ezt nem lehet látni. Szereti, ha a dolgok körülötte nem változnak. Ha valami váratlan dolog történik, olyankor nagyon megijed és kétségbe esik. Ilyenkor gyakran sikít. Nehezen barátkozik. Szeret az autókról beszélgetni, mindent tud róluk. Gyönyörűen rajzol és segít nekem a matekban.

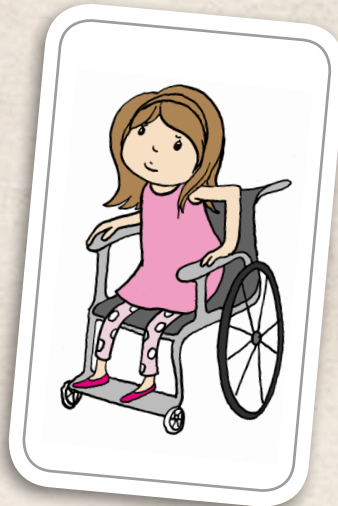
A szomszédunkban lakik Jani, aki nem hall. Sokat szoktunk együtt játszani mindketten nagyon szeretünk kártyázni és autóversenyezni. Furcsán beszél, mert nem hallja a hangját, de a jelnyelvet ügyesen használja. Én is sok jelet tudok már és már teljesen megértem, amit mond. Voltunk már együtt táborban is, én segítettem neki, amikor nem értett meg valamit.

Ismersz-e olyan gyereket, felnőttet, akik **valamiben** mások, mint a többiek?

Peti bemutat néhány látható különbséget.
Kitalálod, miről van szó?

Panni leírt néhány nem látható különbséget.
Kitalálod, miről van szó?

Van, akinek
nehezen megy
a tanulás, vagy
a matek, vagy
folyton felcserél
betűket írás,
vagy olvasás
közben. Ezeket
a **különbségeket**
észrevehetjük
az iskolában.

Valaki nem ihat
tejet, vagy nem
ehet cukrot, vagy
lisztből készült
ételeket, mert
megbetegszik tőle.

**Ilyenkor a baj a testünkön belül van, például a pocakunkban,
vagy az agyunkban, csak akkor vesszük észre, amikor valamit
máshogyan csinál, mint mások.**

Néhány másság bonyolultabb és különböző viselkedésekkel jár. Fecó, az osztálytársunk máshogyan viselkedik, mint a legtöbb gyerek az osztályban

Van egy autista osztálytársunk, akit Fecónak hívnak.

Ez a másság nem látható, mert Fecó **különbözősége** az agyában van, máshogyan gondolkodik és ettől viselkedik máshogyan, mint a többiek

Amíg mi a szünetben bandázunk, csak kóvályog vagy félrevonul

Ugyanazokat a dolgokat szereti csinálni folyton

Sokszor bekiabál az órán

Néha nem válaszol a kérdésekre

Fecóval nehéz beszélgetni, mindig csak ugyanarról beszél

Mindig befogja a fülét, amikor csengetnek

Egy csomószor nincsen semmi különös a viselkedésükben, máskor pedig...

Sokszor a megszokott, unalmasnak látszó dolgokat szeretik, például mindig ugyanazzal a játékkal és ugyanúgy akarnak játszani, szokatlan mozgásokat végeznek, furcsa dolgok érdeklik, és nem szeretik a bizonytalanságot, meglepetéseket

Nehéz nekik barátkozni és megérteni, hogy a másik gyerek mit szeretne, mit érez, vagy mit gondol. Gyakran sok időbe telik, amíg megbarátkoznak valakivel.

Nehéz nekik beszélgetni, például félreértik, amit mondunk, nem értik jól a viccet; vagy mindig ugyanarról beszélnek.

Előfordul, hogy nagyon zavarják őket a hangok, fények, vagy ha hozzájuk ér valaki, vagy érzékenyebbek hangokra, fényekre, szagokra sokkal inkább, mint más gyerekek.

AHOGY LÁTHATOD SOK DOLOG, AMI NEKED NAGYON KÖNNYEN MEGY:
BESZÉLGETÉS, BARÁTKOZÁS, JÁTÉK, TANULÁS NAGYON NEHÉZ AZ
AUTISTA GYEREKEKNEK. EZ AZÉRT IS VAN, MERT NEM JÓL MŰKÖDIK A

6. ÉRZÉKÜK

Néha pedig pont az megy jól az autista gyerekeknek, ami neked nehéz

MEGJEGYEZNI AZ ANGOL SZAVAKAT, VAGY A DÁTUMOKAT, HELYEKET, ÚTVONALAKAT,
AUTÓMÁRKÁKAT, VAGY GYORSAN MEGTANULNI EGY VERSET,
RÁJÖNNI GYORSAN A MATEKPÉLDA MEGOLDÁSÁRA.
MINDIG ŐSZINTÉNEK LENNI ÉS PONTOSAN AZT CSINÁLNI, AMIT MONDANAK NEKI.

*Dübürgő gépváros zúgó agyam.
Hangja - mit roppant barlangvisszhang adhat
Mély orgonára és a gondolathad
Rokkant derékkal görbed untalan,...**

**Az autista gyerekek csakúgy, mint minden más gyerek különböznek egymástól.
Pont olyan különlegesek és egyediek mint te és más barátaid.
Ők is vágnak barátokra és vannak érzelmeik, akkor is,
ha ezt nehéz elmondaniuk és megmutatniuk.**

Gyűjtsd össze a saját és az autista barátod szuperképességeit!

Sehogy sem tudok
felmászni a kötélre...

Mit vársz a barátaidtól, amikor bajba kerülsz?

légy türelmes

gúnyolódj a többiekkel a nehézségeimen

segíts megtanulnom ami nehéz

legyél a barátom

pletykáld el mindenkinek milyen nehéz nekem

ne vess ki

magyarázd el, amit nem tudok

ugrass a nehézségeimmal a szünetben

szólj a tanáromnak, hogy segítsen

kiabálj velem

fogadj el úgy, hogy nem mindent tudok

mutasd meg, hogy kell csinálni

Hogyan lehetsz SZUPERbarát, ha valakinek a **6**ÉRZÉKE nem működik?

Fontos, hogy megértsd, hogy miben különleges a barátod.
Íme néhány dolog, ahogyan TE IS SEGÍTHETSZ:

Sokszor érzékenyek a zajokra, fényekre.

Megkérheted a többieket,
ne zajongjanak annyira, vagy segíthetsz
egy csendesebb helyet találni.

**Sokszor nem látják át az egymás
után következő dolgokat.**

Próbálj meg rendet tartani, segíteni megtalálni,
amit keres, vagy figyelmeztetni,
hogy mi a következő feladat vagy óra.

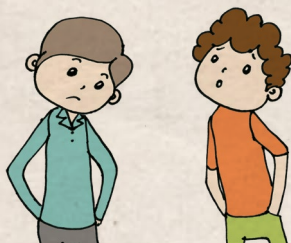
**Lehet, hogy nem szereti a változást
és a meglepetéseket.**

Segíthet, ha a naptárába, vagy az órarendjébe beírjuk,
hogy milyen különleges dolgok várhatóak

Máshogyan játszhatnak mint te.

Segíthetsz, ha egyszerűen figyelmezteted
a szabályokra; és persze hívhatod
játsszani, amikor magányos.

Ilyenkor
megkérdezheted:
SEGÍTENÉL?

**Néha a legegyszerűbb szavakat is
nehéz használniuk.**

Javasolj neki szavakat, amiket
használni kell, amikor például segítséget kérünk,
kikérdzünk, játszani hívunk valakit.

nyakleves

**Nehéz megérteni a ritka
szavakat, vagy azokat,
amiket sokféleképp használunk.**

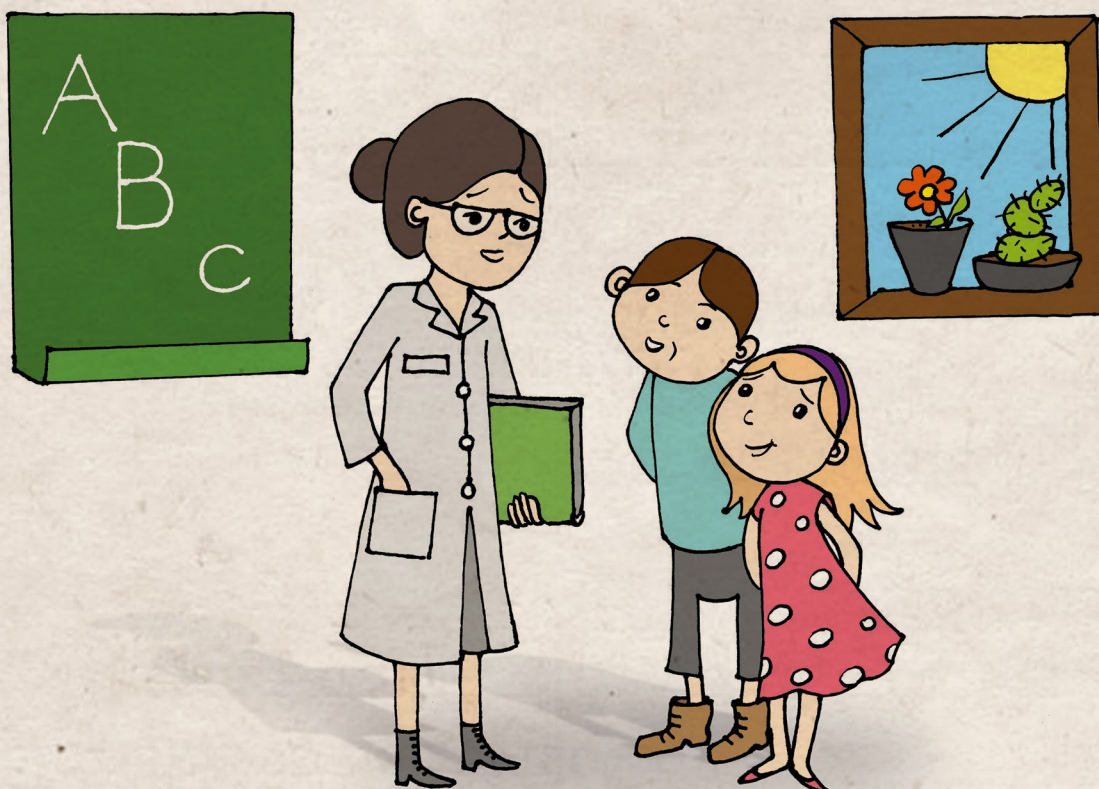
Használj olyan szavakat,
amit nem lehet félreérteni.

Az autista barátomnak nehéz:

Így segíthetek:

Néha nem tudjuk, hogy mi a baj és hogyan segíthetünk

Legjobb, ha ilyenkor megbeszéled a tanároddal.
A segítségkérés nem árulkodás!

MÉG AZ AUTIZMUSRÓL

Az orvosok sem biztosak benne, hogy mi okozza az autizmust, de azt tudjuk, hogy senki sem tehet róla.

Az autizmust senki sem választja, úgy születünk, hogy sokszínűek vagyunk.

Az autista gyerekeknek különböző nehézségeik vannak és máshogyan fejlődnek és gondolkodnak, mint mások.

Az autizmus nem csak nehézségekkel, hanem különlegességekkel is járhat.

A kutatók szerint száz gyerekből egy autista.
A világon rengeteg autista gyerek és felnőtt él.

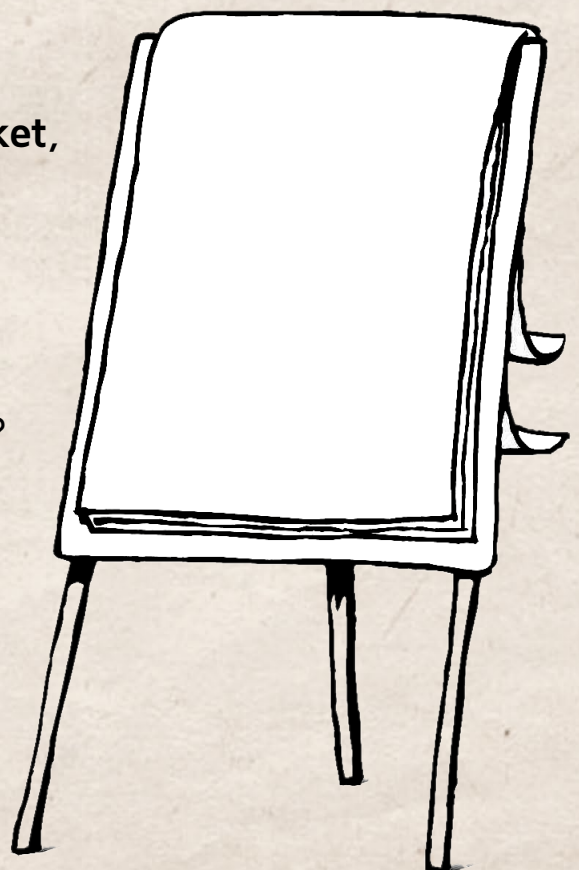
Az autista gyerekeknek egy csomó idő és energia megtanulni olyan dolgokat, amik neked könnyen mennek.

Az autista gyerekek kaphatnak segítséget orvosoktól és tanároktól, és sokat tanulhatnak, de az autizmus nem múlik el.

Ha megérted, hogy az autizmus miben nehezíti a gyerekek életét te is tudsz segíteni!

Néha egyáltalán nem tudunk segíteni, vagy zavar a társunk viselkedése.
Ez dühössé, vagy szomorúvá tehet minket, ez természetes. Ilyenkor jó, ha megbeszélhetjük ezt egy felnőttel.

Van még kérdésed?

Fogyatékos Személyek
Esélyegyenlőségeért
Közhasznú Nonprofit Kft.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA